

Sygn. akt III KK 37/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie: Ł. P.

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 marca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w B.

z dnia 2 lipca 2012 r.,

- 1) uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej zawartego w punkcie I-szym orzeczenia o karze łącznej grzywny,**
- 2) obciąża Skarb Państwa wydatkami za postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 2 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy w B. przyjmując, że Ł. P. został skazany prawomocnymi wyrokami tegoż Sądu Rejonowego w B.:

1. z dnia 25 sierpnia 2010 r., sygn. XV K 735/10 za czyn popełniony w dniu 4 czerwca 2010 r. z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 150

stawek dziennych grzywny po 10 zł i na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat czterech;

2. z dnia 29 marca 2011 r., sygn. XV K 232/11 za czyn popełniony w dniu 13 stycznia 2011 r. z art. 244 k.k., za który orzeczono: karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono tytułem próby na okres czterech lat i na mocy art. 71 § 1 k.k. karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 10 zł. Postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 lutego 2012 r., sygn. XV Ko 58/12 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności;
3. z dnia 29 kwietnia 2011 r., sygn. XV K 414/11 za czyn popełniony w dniu 4 lutego 2011 r. z art. 244 k.k. za który wymierzono: karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres lat pięć i na mocy art. 71 § 1 k.k. karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 10 zł. Postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. XV Ko 242/12 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności;
4. z dnia 22 lipca 2011 r., sygn. XV K 663/11 za czyn popełniony w dniu 4 marca 2011 r. z art. 244 k.k. za który wymierzono karę roku pozbawienia wolności;
5. z dnia 28 lipca 2011 r., sygn. XV K 286/10 za czyn popełniony w dniu 31 stycznia 2010 r. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. za który wymierzono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
6. z dnia 11 października 2011 r., sygn. III K 1117/11 za czyn popełniony w dniu 16 lipca 2011 r. z art. 244 k.k., za który wymierzono: karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres lat trzech i oddano go pod dozór kuratora i karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 20 zł;
7. z dnia 3 listopada 2011 r., sygn. III K 1171/11 za czyny popełnione w dniach: 20 lipca 2011 r. i 5 sierpnia 2011 r. na mocy art. 244 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności;

- na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył wyroki Sądu Rejonowego w B. wydane w sprawach XV K 232/11, XV K 414/11, i XV K 663/11 i wymierzył karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 70 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 10 zł;
- na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył wyroki Sądu Rejonowego w B. w sprawach III K 1117/11 i III K 1117/11 i wymierzył karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;
- orzekł, iż w pozostałym zakresie wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu;
- umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego co do pozostałych wyroków.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 10 lipca 2012 r.

Kasację od tego wyroku, na korzyść skazanego, w części dotyczącej kary łącznej grzywny wniósł, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., Prokurator Generalny.

Zarzucił w niej zaskarżonemu wyrokowi: rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, to jest art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. oraz art. 71 § 2 k.k. polegające na połączeniu kar grzywny orzeczonych wobec skazanego na podstawie art. 71 § 1 k.k. wyrokami Sądu Rejonowego: z dnia 29 marca 2011 r., sygn. XV K 232/11 i z dnia 29 kwietnia 2011 r., sygn. XV K 414/11, pomimo braku przesłanek do takiego połączenia, gdyż kary grzywny wymierzone tymi wyrokami nie podlegały wykonaniu ze względów przewidzianych w art. 71 § 2 k.k., wobec prawomocnego zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonych kar pozbawienia wolności i wniósł o: uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej grzywny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony wyrok wydano z rażącym naruszeniem przepisów prawa materialnego przywołanych w podstawie prawnej zarzutu podniesionego w kasacji. Zważywszy na charakter tego uchybienia, należało uznać, że miało ono – w zakreślonym w kasacji zakresie – istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Jeden z tych przepisów, art. 71 § 2 k.k. normuje wykonanie kary grzywny, którą orzeczono na podstawie art. 71 § 1 k.k. w przypadku zarządzenia wykonania kary

pozbawienia wolności lub kary ograniczenia wolności, obok której ją orzeczono. Zgodnie z treścią tej regulacji, w sytuacji zarządzenia wykonania takiej warunkowo zawieszanej kary, ta akcesoryjna grzywna już nie podlega wykonaniu, i tym samym nie może być objęta karą łączną grzywny. Brak jest bowiem podstaw prawnych wymaganych w art. 85 k.k. i art. 86 k.k. do połączenia jej w wyroku łącznym z inną karą grzywny. Pogląd taki konsekwentnie prezentuje Sąd Najwyższy (por. uchwała 7 sędziów z: 18 grudnia 1986 r., VI KZP 40/86, OSNKW 1987, z. 3 – 4, poz. 15; wyroki z: 14 maja 2003 r., IV KK 122/03, OSNwSK 2003/1/976; 9 listopada 2005 r., V KK 346/05, OSNwSK 2005/1/2047; 7 lutego 2008 r., IV KK 497/07, OSNwSK 2008/1/334; 12 maja 2009 r., IV KK 155/08, OSNwSK 2009/1/1086; 28 maja 2009 r., II KK 332/08, Lex nr 512957; 28 lipca 2011 r., III KK 122/11, Lex nr 955020; 10 listopada 2011 r., II KK 225/11, Lex nr 1084718; 26 września 2012 r., II KK 235/12, Lex nr 1220811). Przekonanie to wynika z uwzględnienia akcesoryjnego charakteru grzywny, orzekanej na podstawie art. 71 § 1 k.k. i jej związku z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. W konsekwencji, gdy uprawomocniło się orzeczenie o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności warunkowo (uprzednio) zawieszanej, odpadła tym samym przesłanka będąca podstawą orzeczenia tego rodzaju grzywny.

Grzywna na podstawie art. 71 § 1 k.k. może być orzeczona tylko wtedy, gdy jej orzeczenie na innej podstawie nie jest możliwe, zarówno jako kary samoistnej (art. 33 § 1 k.k.), jak i kary kumulatywnej obok kary pozbawienia wolności (art. 33 § 2 k.k.). W art. 71 § 1 k.k. wprowadzona została odrębna od art. 33 k.k. podstawa orzekania grzywny i jej orzeczenie na tej podstawie jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy następuje warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności lub kary ograniczenia wolności, z którymi jest ona integralnie związana.

Stąd też brak jest podstaw do wykonania takiej grzywny, gdy następuje zarządzenie wykonania zawieszanej pierwotnie kary.

Nie ulega wątpliwości, że tych to uwarunkowań prawnych Sąd Rejonowy w B. nie respektował przy wydaniu zaskarżonego wyroku.

Połączył bowiem orzeczone w sprawach: XV K 414/11 i XV K 232/11 Sąd Rejonowy w B., na podstawie art. 71 § 1 k.k. kary grzywny mimo, że – zgodnie z treścią art. 71 § 2 k.k. – nie podlegały one już wykonaniu.

Sąd ten bowiem postanowieniami z dnia: 27 lutego 2012 r., sygn. XV Ko 58/12 (odnośnie sprawy XV K 232/11) i 26 stycznia 2012 r., sygn. XV Ko 242/12 (odnośnie sprawy XV K 414/11) zarządził wykonanie orzeczonych w tych sprawach kar pozbawienia wolności, a postanowienia te uprawomocniły się przed wydaniem zaskarżonego wyroku łącznego (odpowiednio: 10 kwietnia 2012 r. i 7 lutego 2012 r.).

Tym samym doszło do rażącego naruszenia przepisów art. 71 § 2 k.k. oraz art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Spowodowało bowiem orzeczenie wobec skazanego kary łącznej grzywny, mimo że te kary jednostkowe grzywny które połączono, nie podlegały wykonaniu.

W zaistniałej sytuacji, należało uwzględnić kasację jako oczywiście zasadną uchylając – w zaskarżonym zakresie – wyrok Sądu Rejonowego w B. Charakter wadliwości tylko tego rozstrzygnięcia tegoż wyroku powoduje brak potrzeby wydania orzeczenia następczego.

Orzeczenie o wydatkach uzasadnia treść art. 638 k.p.k.

Z tych to względów, orzeczono jak wyżej.